

4. มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชักชวนผู้นำชุมชน ผู้บริหาร อบต. เข้าร่วมเรียนรู้ด้านสุขภาพ และประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ หัวหน้าสถานีอนามัยจะตื่นนอนตี 5 แล้วขับรถจักรยานยนต์เพื่อไปพุดหอมกระจายข่าวหมู่บ้านในประเด็นสุขภาพ ทั้ง 8 หมู่บ้านทุกวันติดต่อกันนานกว่า 4 ปี (ก่อนเริ่มดำเนินงานกองทุนสุขภาพ 2 บาท) จากจุดเริ่มนี้ทำให้หัวหน้าสถานีอนามัยรู้จักและยอมรับจากผู้นำชุมชน ทำให้สะดวกในการประสานงานกับชุมชน ดังคำพูดของผู้นำชุมชนว่า “**ทำจริงให้เห็น**” นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ต้องเข้าไปร่วมกิจกรรมกับชุมชนให้มากที่สุด ไม่ว่าจะงานประเพณี งานบุญ งานกีฬา

4. เครือข่ายสุขภาพตำบลมีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

4.1 ทำความเข้าใจให้กับผู้นำชุมชน ประชาชนให้ชัดเจนก่อนเริ่มดำเนินงาน “หัวหน้าต้องรู้เรื่องที่สุด” เนื่องจากประชาชนในตำบลหนองบัวมีความสัมพันธ์ในลักษณะเครือญาติ มีความเคารพ ศรัทธาต่อผู้นำ ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น ความเคารพ ศรัทธาในผู้นำชุมชน

4.2 การมีเวทีประชุมพบปะอย่างต่อเนื่อง “**สภากาแฟ**”

4.3 การมีระบบตรวจสอบการทำงานที่โปร่งใสในรูปคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา

จากบทเรียนการดำเนินงานกองทุนสร้างสุขภาพตำบลหนองบัว มีประเด็นที่น่าสนใจในการริเริ่มการทำงานในชุมชน คือ

1. การสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนเพื่อสร้างวิสัยทัศน์การทำงาน

สุขภาพแบบมีส่วนร่วม อาทิเช่น การประชุมวิชาการ แลกเปลี่ยนบทเรียนของแต่ละพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ชุมชน เครือข่ายสุขภาพ ตำบลได้นำบทเรียนการทำงานที่ผ่านมามาวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และหาแนวทางร่วมกันของทีมสุขภาพของตำบล ก่อนที่ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพในชุมชน

3. การศึกษาประวัติชุมชน พบว่า ชุมชนที่มีประวัติการก่อตั้งที่ยาวนาน ชุมชนจะมีความสัมพันธ์ลักษณะเครือญาติ ก่อนดำเนินกิจกรรมการพัฒนาการศึกษาและทำความเข้าใจบริบทของชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชน ซึ่งถ้าสร้างความเข้าใจให้กับผู้นำชุมชนได้แล้ว จะทำให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

4. การสร้างความเชื่อมั่นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้กับชุมชน อาจเริ่มจากการแก้ปัญหาในชุมชนให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังกรณีตำบลหนองบัวที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมกับ อสม. แก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกจนสามารถกำหนดมาตรการทางสังคมได้

ก่อนเริ่มกิจกรรมพัฒนาสุขภาพในชุมชนจุดเริ่มทั้ง 4 ประเด็นข้างต้นนี้อาจเป็นจุดเริ่มของท่านในการทำงานพัฒนาด้านสุขภาพในพื้นที่ต่อไปได้

